

(D. Ibler). God. 1935–41. projektira više vila u Zagrebu, Kvarneru i Dalmaciji, kojima nastoji pomiriti lokalne tradicionalne oblike s modernim arhitektonskim shvaćanjem (vila Antić u Bakru, vila Vanka u Korčuli). Sudjelovao je na natječajima za Dom burze rada u Zagrebu (1934), Ministarstvo prosvjete u Beogradu (1937), Trgovačku akademiju u Splitu (1939, s M. Grakalićem i H. Vichrom) a 1939 (s M. Grakalićem) dobiva izvedbu palače »Albanija« u Beogradu. Poslije 1945. radio je na projektima tipizacije stanova, škola i narodnih domova te izveo: hotel »Jadran« u Tučepima (1949), hotel u Kumrovcu (1947), radni kabinet J. B. Tita (1949), šumsku kuću u Šarengradu (1950), Groblje palih boraca za oslobođenje Beograda (1954), rekonstrukciju naselja Sv. Stefan kraj Budve (1956). Na natječaju za CK KPJ u Beogradu, u suradnji s D. Galićem, N. Šegvićem i A. Augustinčićem, dobio prvu nagradu (1947), a za zgradu Predsjedništva FNRJ drugu nagradu (1947).

LIT.: T. Premerl, Zagrebačka moderna arhitektura između dva rata, Iz starog i novog Zagreba, V. Zagreb 1974. — Isti, Hrvatska moderna arhitektura između dva rata, Zagreb 1990. T. Pl.

BONAČI-ČIKO, Silvije, slikar (Kaštel-Kambelovac, 6. XII. 1893 — Zagreb, 22. I. 1966). Učio na Obrtnoj školi u Splitu (E. Vidović). Akademiju započeo u Beču 1913, prekinuo zbog rata i završio 1923. Slikarstvo specijalizirao kod M. Lenora u Parizu (1923). Živio i djelovao u Splitu (1923–33), bio crtač u Higijenskom zavodu i Vojnome muzeju u Beogradu (1933–50) te profesor crtanja u Zagrebu (1950–54). Nakon umirovljenja živio u Biogradu na moru. Slika pejzaže i portrete; posebno je značajan kao marinist. U ranijim godinama bio je pod utjecajem secesije, poslije radi postimpresionističkim načinom. Najkvalitetnije mu je splitsko razdoblje (1923–33). Samostalno izlagao u Sarajevu (1918), Splitu (1924, 1928) i Beogradu (1936). Posmrtna izložba priređena mu je u Splitu 1969.

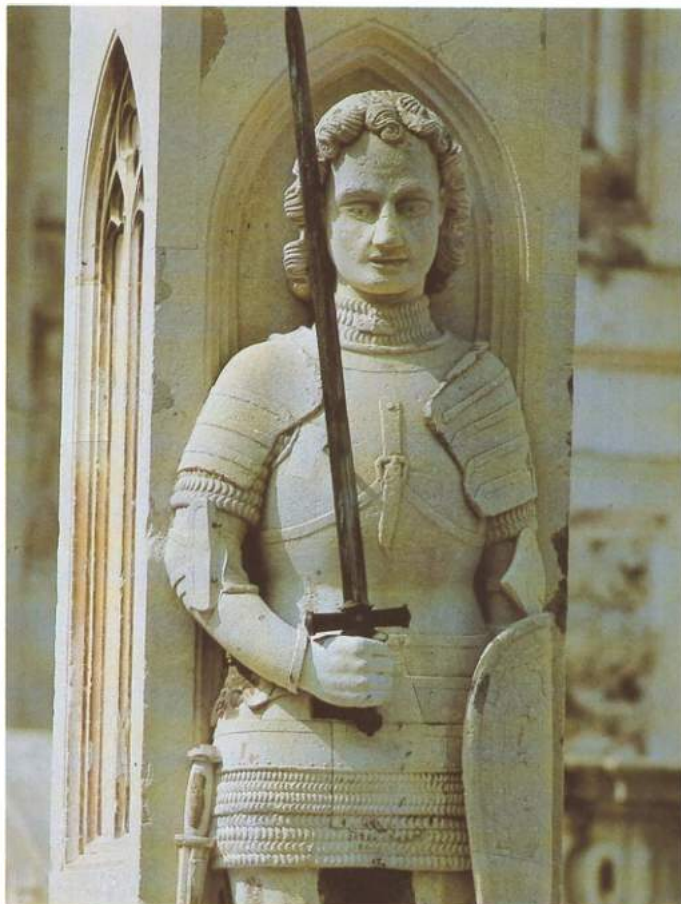
LIT.: D. Kečkemet, Silvije Bonacci-Čiko, zaboravljeni slikar portreta i marina, Vidik, 1970, 18–19. — Isti, Silvije Bonacci-Čiko, ŽU, 1980, 29–30. D. Ki.

BONAVENTURA SPALATENSIS → RAZMILOVIĆ, BONE

BONIFACIJ, Natal (Natale Bonifacio Dalmata, da Sebenico), bakrorezac i kartograf (Šibenik, 23. XII. 1538 — 23. II. 1592). Djelovao u Veneciji, Rimu i Šibeniku. Radio je bakroreze prema slikama suvremenih umjetnika (Tizian, Rafael, Taddeo i Federico Zuccari i dr.). Očuvano je pedesetak njegovih bakroreza, od kojih je najstariji iz god. 1571. s likom Sv. Jerolima (rađen prema Tizianu). Najpoznatiji Bonifacijevi bakrorezi nalaze se u djelu arhitekta D. Fontane *Del mondo tenuto nel trasportare l'obelisco vaticano* (Rim 1589), u kojemu se opisuju gradnje u vrijeme pape Siksta V. U prvome dijelu knjige, uz bakrorez s portretom D. Fontane, nalazi se 14 bakroreza koji prikazuju prijenos i podizanje velikoga egip. obeliska na trgu Sv. Petra u Rimu; u drugome se dijelu knjige nalazi 26 bakroreza s tlocrtima, presjecima i pročeljima građevina, među kojima i crkve Sv. Petra u Rimu. B. je ilustrirao bakrorezima i knjigu G. Zuallarda o putovanju u »Svetu zemlju« (Rim 1587) te knjigu P. Fabricija o životu i djelu pape Grgura XIII (Rim 1588). Izgubljeno je, nažalost, njegovo kartografsko djelo — atlas geografskih karata ilirskih pokrajina, rađen za bratovštinu Sv. Jeronima s portretima slavnih ljudi, grbova, nošnja i gradova južnoslav. zemalja. U svojim djelima koja pripadaju samom vrhu eur. bakrorezačke umjetnosti spaja stilske karakteristike kasne renesanse i manirizma.

LIT.: L. Donati, Natale Bonifacio, ASD, III, 1927. — Isti, Un libro sconosciuto illustrato da Natale Bonifacio Sebenicense, ibid., VIII, 1930. — Isti, Intorno all' opera di Natale Bonifacio, ibid., XIV, 1933. — R. Almagià, Intorno all' opera di Natale Bonifacio de Sebenico, ibid., XIV, 1933. — A. Bacotich, Due stampe assai rare di Natale Bonifacio, ibid., XX, 1936. — Isti, Ancora delle stampe di Natale Bonifacio da Sebenico, ibid., XX, 1936. — C. Fisković i Lj. Gašparović, Katalog izložbe Bogišićeve zbirke iz Cavtata, Zagreb — Dubrovnik — Cavtat, 1959. — R. Gotthard-Skiljan, Grafika Natala Bonifacija ... (katalog), Zagreb 1985. K. Pij.

BONINO DA MILANO (puno ime **Bonino di Jacopo da Milano**), tal. kipar (? — Šibenik, V. 1429); rodom iz Lombardije, veći je dio života proveo u Dalmaciji. Prvi put se spominje 1412. u Korčuli, gdje radi glavni portal s likom gradskoga zaštitnika među lavovima na konzolama i manja vrata s reljefnim likom Sv. Jakova na pročelju katedrale, te reljef Sv. Petra za istoimenu crkvu. Stupivši u službu Dubrovačke Republike, surađuje 1417. pri gradnji crkve Sv. Vlaha kojoj 1424. dovršava kor, te gradi palače za bosanskoga vojvodu S. Hranića. Ti su mu radovi uništeni potresom, a izgubljene su i njegove nadgrobne ploče koje je klesao u crkvi dominikanaca. Očuvao se vanjski okvir juž. ulaza iste crkve s Kristovim kipom na

BONINO DA MILANO, detalj Orlandova stupa u Dubrovniku

vrhu te lik viteza u duboku reljefu na javnome spomeniku Orlanda iz 1418. U Splitu izvodi više radova, od kojih su očuvani kip mletačkoga lava na Kneževoj palači i figuralne konzole na zvoniku katedrale. Najvrjednije mu je ostvarenje kapela Sv. Dujma u splitskoj katedrali, tj. ciborij i oltar sa sarkofagom Sv. Dujma, na kojemu se 1427. potpisao. Skladnu je cjelinu oplemenio prikazima svetačkih likova u punome volumenu ili reljefu. Usredotočen na obradu ljudskoga lika, isticao je tektoničku vrijednost volumena, ali je pritom vješto razvijao sitnoplastički rukopis u obradi ploha. Srodne odlike ima grobna ploča nadbiskupa P. Diškovića u splitskoj katedrali s likom pokojnika u plitkome reljefu. U Šibeniku je imenovan za prvoga majstora stolne crkve, za koju je isklesao većinu skulptorskih elemenata glavnoga portala. Osim okvira i šest likova apostola na vratima pročelja, pripisuju mu se likovi Adama i Eve s lavovima, nosačima uz bočna vrata crkve, a na obližnjoj crkvi Sv. Nikole jedan svetački lik i mrežište prozora. Bonino, ponikavši iz lombardijske kulturne tradicije, pojačava struju sjevernjačke gotike ali se podređuje ukusu retardirana likovnog govora na hrv. obali u ranome XV. st. ilustracija na str. 110

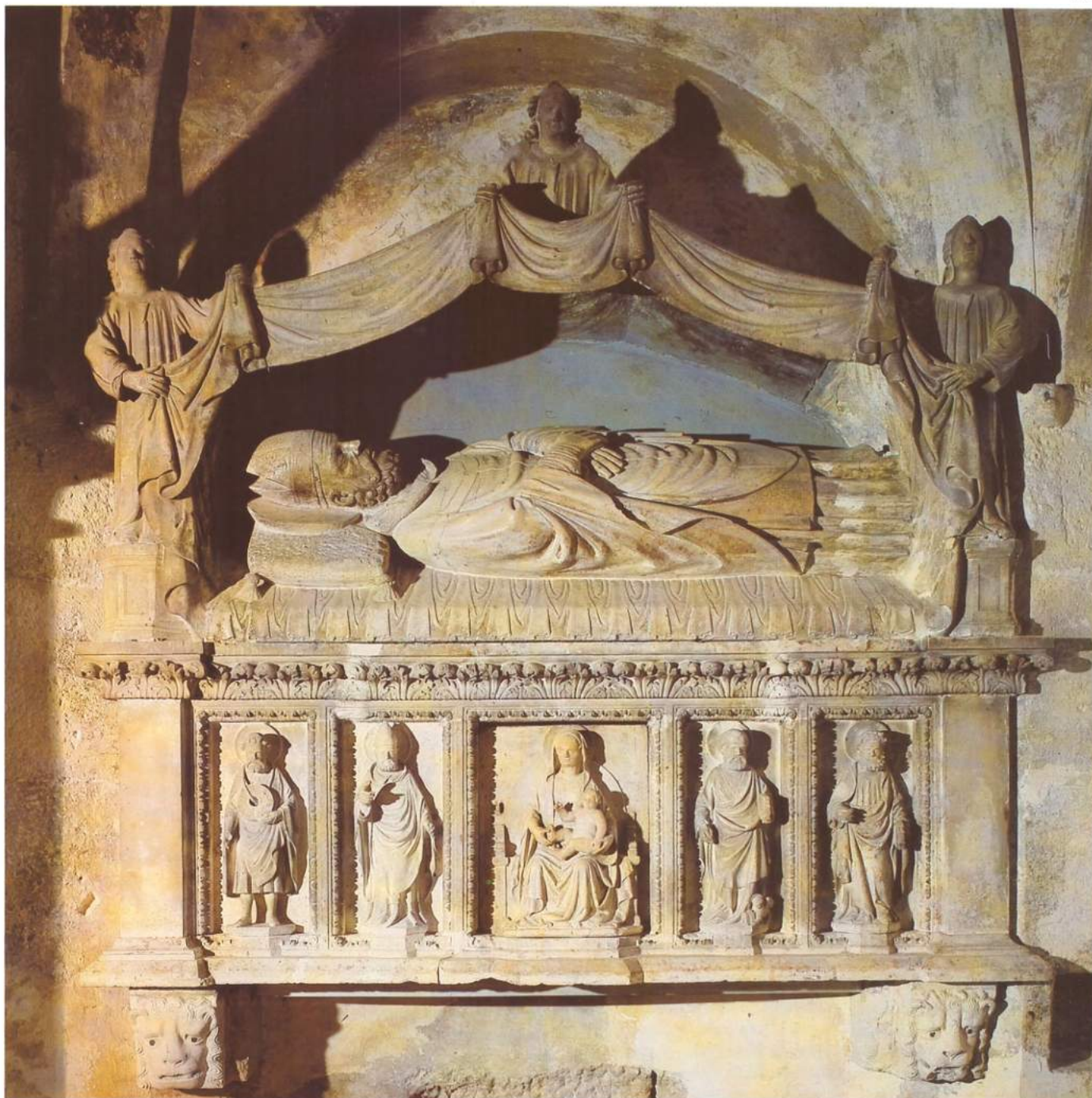
LIT.: C. Fisković, Novi nalazi u splitskoj katedrali, Bulletin JAZU, 1958, 2. — M. Prelog, Dalmatinski opus Bonina da Milano, Prilozi — Dalmacija, 1961. — C. Fisković, Neobjavljeni radovi Bonina Milanca u Splitu, Zbornik za likovne umjetnosti (Novi Sad), 1967, 3. — I. Fisković, Boninov reljef sv. Petra u Korčuli, Peristil, 1969–70. — Isti, Uz proširenje djelatnosti Jurja Dalmatina u Šibeniku, Zbornik za likovne umjetnosti (Novi Sad), 1977, 13. — I. Petricoli, Bilješke o Boninu u Šibeniku, Prilozi — Dalmacija, 1984. — I. Fisković, Kiparstvo, u knjizi: Zlatno doba Dubrovnika, Zagreb — Dubrovnik 1987, str. 126, 127, 129, 132. — Isti, Skulptura u urbanističkom usavršavanju renesansnog Dubrovnika, Anali — Dubrovnik, 1988, 26. I. Fis.

BONINUS DE BONINIS → DOBRIČEVIĆ, DOBRIČ

BORAČ, najveći bos. utvrđeni grad u župi istoga imena iznad lijeve obale rijeke Prače, kraj željezničke stanice Mesići—Rogatica. Građen je u tri faze, od sred. XIV. do prve pol. XV. st. Imao je 6 četverokutnih i jednu kružnu kulu, a bio je u izdruženu planu oko 750 m dug. Grad je bio sjedište velikaša Jablanovića—Radenovića—Pavlovića. Turci su ga zauzeli 1463, a razrušili 1471.

LIT.: D. Mazalić, Borač bosanski dvor srednjega vijeka, GZMBiH, 1941. R.

BORČIĆ, Vera, povjesničarka umjetnosti (Petrinja, 3. VI. 1924). Diplomirala u Zagrebu. Od 1950. kustos Muzeja Srba u Hrvatskoj, poslije muzej-

BONINO DA MILANO, oltar Sv. Dujma u splitskoj katedrali

ski savjetnik. Istražuje umjetnost Srba u Hrvatskoj, posebno ikone i slikarstvo XVIII. i XIX. st.

BIBL.: *Dvije slike Jovana Stajića Toškovića*, Zbornik Gradskog muzeja Karlovac, Karlovac 1964; *Još jedan učenik Konstantina Danila*, Zbornik za likovne umjetnosti (Novi Sad), 1969, 5; *Novi prilog djelu Joakima Markovića*, Vijesti MK, 1970, 4; *Zbirka umjetnički obrađenog metala Srba u Hrvatskoj*, Zagreb 1971; *Slikarstvo u pravoslavnim crkvama*, u katalogu: Umjetnost XVIII. st. u Slavoniji, Osijek 1971; *Zbirka ikona Odjela Srba u Hrvatskoj*, Zagreb 1974; *Bakrorez manastira Hilandara iz 1743. g.*, Zbornik za likovne umjetnosti (Novi Sad), 1977, 13; *Tri ikone iz Hrvatske*, ibid., 1978, 14; *Zbirka slika Odjela Srba u Hrvatskoj*, Zagreb 1979.

BORČIĆ, Vesna, slikarica i grafičarka (Split, 16. V. 1920). Diplomirala je na Akademiji u Zagrebu 1945 (Lj. Babić, J. Miše). Specijalizirala grafiku kod T. Krizmana 1945–47. Slika i gravira lirske i simboličke kompozicije, naglašenih svjetlosnih kontrasta (*Pobuna*, 1967; *Zarobljena ptica*, 1969; *Varijacije*, 1969). Samostalno izlagala u Los Angelesu (1960), Zagrebu (1962), Trstu (1962) i Mariboru (1963). Sudjelovala na međunarodnim grafičkim izložbama u São Paulu, Rio de Janeiru, Londonu, Hamburgu, Veneciji i Ljubljani. Bavi se ilustriranjem dječjih knjiga i listova, crtanjem kazališnih kostima te keramikom.

BORČIĆ, Željko, grafički oblikovatelj (Zagreb, 26. V. 1942). Diplomirao je vizualne komunikacije 1969. u Montrealu (Sir George Williams University). God. 1970. vraća se u Zagreb i radi kao slobodni grafički oblikovatelj; od 1979. u Samoboru (»Studio Borčić«). Blizak je konceptualnoj umjetnosti (*Psihokibernetički superautoportret*, 1973), a u svojem radu često se koristi i fotografijom (*Kolor-fotografije i polaroidi*, 1979). Između 1974–77. radi plakate za Teatar ITD u Zagrebu. Postigao je visoke rezultate u grafičkom oblikovanju cjelovite slike pojedinih proizvođača (»Saponia«, »Ledo«, »Dukat«). Djela su mu objavljena u časopisima »Graphic Design« (Tokyo, 1977) i »Modern Publicity« (London, 1979–81). Samostalno izlagao u Zagrebu (1971, 1973–74, 1979–80, 1982, 1984, 1986, 1988), Ljubljani (1978), Seattleu, SAD (1979), Samoboru (1982–83, 1985, 1988) i dr.

LIT.: S. Bernik, Prisutnost Borčićeve fotografije (katalog), Ljubljana 1978. — F. Kritovac, Borčić, ČIP, 1978, 7–8. — Željko Borčić, Portofolio (katalog), Samobor 1984. — Ž. Ké.0

BORELLI VRANSKI-ALAČEVIĆ, Zoe, slikarica (Zadar, 15. IV. 1888 — Firenca, 9. V. 1980). Učila slikarstvo u Zagrebu (M. Ettinger, B. Čikoš-